

Aika	Tiistaina 19. päivä helmikuuta 2019 klo 17.50
Paikka	Haapaniemen hiippakuntakartano, Haapaniementie 50, Kuortane
Jäsenet	Kalliovalkama Elina Kuntsi Marjanne Majuri Tapio Niemelä Kai Nissinen Eino Palola Heikki Puhalainen Erkki Ranto Ahti Sariola Pirjo Keinänen Tiina, poistui kohdan 6 käsittelyn aikana Lehtineva Arto Siekkinen Maria Veikkola Marketta
Läsnäolo-oikeutetut:	Piispa Simo Peura Tuomiorovasti Matti Salomäki pappisasessori Elina Tourunen pappisasessori Eero Holma hiippakuntadekaani Kai Jantunen lakimiesasessori Tuomas Hemminki
Hiippakuntasihteerit	Jaakko Antila, Johanna Ojala-Haapala,

1 § Avaus

Alkuhartauden piti hiippakuntasihteerit Johanna Ojala-Haapala
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.50.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Pirjo Sariola
puheenjohtaja

Tuomas Hemminki
sihteeri

Pöytäkirja on tarkastettu 19.2.2019

19.2.2019

Elina Kalliovalkama

Marjanne Kuntsi

2 § Nimihuuto

Suoritettiin nimihuuto ja todettiin läsnäolijat.

Päätös Läsnä 13 jäsentä tämän pöytäkirjan mukaisesti.

3 § Kokouskutsu ja asiakirjat

Tuomiokapituli on kutsunut hiippakuntavaltuuston koolle 29.1.2019 Työjärjestyksen 2 § on mainittu hiippakuntavaltuuston jäsenen ja seurakunnan aloiteoikeudesta. Aloitteet on jätettävä viimeistään kuusi viikkoa ennen kokousta.

KL 7:4 §:n ja KL 17 a:3 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

4 § Pöytäkirjan tarkastus ja ääntenlaskijat

Pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina. Hiippakuntavaltuuston pöytäkirjantarkastajat on yleensä valittu aakkosjärjestyksessä läsnä olevista jäsenistä.

Viime kokouksessa pöytäkirjantarkastajina toimivat Inkeri Tuunanen ja Marketta Veikkola

Päätös Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Elina Kalliovalkama ja Marjanne Kuntsi.

5 § Käsittelyjärjestys

Kokouksen käsittelyjärjestykseksi hyväksytään tämä esityslista.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

6 § Lausuntopyyntö koskien hiippakuntavaltuustojen lakkauttamista

Kirkolliskokous teki 4.5.2017 tulevaisuusvaliokunnan mietinnön 1/2017 pohjalta päätöksen, joka sisälsi 17 kirkkohallitukselle kohdistettua toimeksiantoa. Yksi toimeksiannoista koskee hiippakuntavaltuustojen lakkauttamista. Kirkolliskokous antoi kirkkohallitukselle tehtäväksi tehdä esitys hiippakuntavaltuustojen lakkauttamisesta, niille kuuluvien tehtävien hoitamisesta jatkossa ja hiippakuntahallinnon synodaalisuuden turvaamisesta. Päätöksen mukaan hiippakuntavaltuustot on tarkoitus lakkauttaa ilman, että niiden tilalle perustetaan uutta hallintoelintä. Lisäksi kirkolliskokous antoi kirkkohallitukselle tehtäväksi muun muassa selvittää virka- ja hallintoterminologian uudistamista.

Asian valmistelu on nyt edennyt siihen vaiheeseen, että kirkkohallitus pyytää lausuntoa säädösesitysluonnoksesta. Lausuntoa pyydetään 54:ltä otokseen valikoitu-neelta seurakunnalta ja kaikilta hiippakunnilta. Lausunnon antajana toimii seurakunnan osalta kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto ja hiippakunnan osalta asian luonteesta johtuen sekä hiippakuntavaltuusto että tuomiokapituli. Lausunnon sisältöä koskevan päätöksenteon jälkeen vastaukset tulee syöttää sähköiseen järjestelmään.

Lausunnon antamista varten on kirkkohallitus toimittanut esityslistan mukana lähetettävän taustamateriaalin.

Päätösesitys

Hiippakuntavaltuusto:

1. käy keskustelun aiheesta
2. nimeää työryhmän kirjaamaan hiippakuntavaltuuston kannan sähköiseen järjestelmään
3. ohjeistaa työryhmää lausunnon antamisessa

Päätös

Hiippakuntavaltuusto kävi keskustelun aiheesta, nimesi Pirjo Sariolan, Eino Nissisen ja Elina Kalliovalkaman kirjaamaan hiippakuntavaltuuston kannan sähköiseen järjestelmään ohjeistuksensa mukaisesti.

7 § Lapuan hiippakunnan toimintakertomus 2018

Lapuan hiippakunnan vuosikertomus 2018

Miten yksikön toiminta tukee kirkon strategian toteutumista

Kohtaamisen kirkko -strategian neljä painopistealuetta ovat sanoma, kohtaaminen, lähimmäisenrakkaus ja jäsenyys.

Lapuan hiippakunnan toiminta-ajatus on edistää kirkon tehtävän toteutumista ja vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan. Toiminta-ajatuksen neljä suuntaviivaa ovat 1) hengellisen elämän kehittäminen, 2) missionaarisuuden vahvistaminen, 3) tuomiokapitulin aktiivinen rooli seurakuntien muutosprosesseissa ja 4) tuomiokapitulin oman toiminnan kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön muutoksia. Suuntaviivojen 1 ja 2 avulla tuomiokapituli tukee seurakuntia suoraan Kohtaamisen kirkko -strategian toteuttamisessa. Suuntaviivojen 3 ja 4 mukaisella toiminnalla tuomiokapituli pyrkii siihen, että seurakunnat kohdentaisivat resurssejaan kirkon strategian toteuttamiseen.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa

Seurakuntien toimintaresurssit ovat kaventuneet ja erot toimintaresursseissa seurakuntien välillä ovat kasvaneet. Pienien ja muuttotappioiden seurakuntien toimintamahdollisuudet ovat heikentyneet. Kiinteistöjen huonokuntoisuus vaatii entistä enemmän toimenpiteitä.

Yhteistyötä edistäviä rakennemuutoksia on käynnissä useita. Seurakunnat hakevat toimintaansa tehokkuutta yhteistyöstä toistensa kanssa. Verkostoituminen on lisääntynyt, mutta siitä on vielä paljon kehittämistä.

Piispantarkastukset Teuvan, Uuraisten, Ilmajoen ja Karijoen seurakunnassa tukivat seurakuntien toimintaa ja seurakuntaelämän uudistumista. Piispan teemapäiviä on ollut vuoden aikana kaksi, toinen Keuruulla ja toinen Kurikassa. Aiheena oli seurakuntalaisuus. Osallistujat paneutuivat teologisesti ja moniammatillisesti uskon peruskysymyksiin. Jaetut eväät -sunnuntai haastoi jumalanpalveluselämän monipuolistamiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Sunnuntai tavoitti työntekijöiden lisäksi seurakuntalaisia.

Keski-Saksan evankelisen kirkon (EKM) maapiispa Ilse Junkermann vieraili Lapuan hiippakunnassa syyskuussa 2018. Yhteistyön perustana on vuonna 2017 solmittu kumppanuussopimus. Junkermann

osallistui Vaasan yliopiston promootiojumalanpalvelukseen, tapasi Seinäjoen seurakunnan rippikouluisosia ja saarnasi Vähänkyrön seurakuntatalon käyttöönottojuhlassa. Nelipäiväiseen vierailuun sisältyi useita neuvotteluja. Hiippakunnan tuomiokapitulin kollegio ja lääninrovastit tekivät Saksaan opintomatkan loppusyksystä. Sen aikana he tutustuivat EKM:n työhön ja reformaation merkittävimpiin tapahtumapaikkoihin, joista pääosa sijaitsee EKM:n alueella.

Hiippakunta käynnisti koulutus- ja kehittämistoimintansa sekä taustalla vaikuttavan ajattelutavan uudistamisen. Näkökulma kirkon, hiippakunnan ja seurakuntien toimintaan on yhteinen työ. Pyrimme pois ahtaista työalarajoista. Vuoden 2019 koulutukset suunniteltiin moniammatillisiksi. Erityiskoulutukset ja ammatillisen erityisosaamisen vahvistaminen pyritään toteuttamaan yhteistyössä hiippakunnan suurten seurakuntien kanssa. Rakennamme yhteistyötä myös hiippakunnan alueella toimivien, kirkon tehtäviin kouluttavien oppilaitosten ja valtakunnallisten kirkollisten järjestöjen kanssa. Viestinnän kehittämistä jatkettiin: Lehtinen-uutiskirjeen julkaiseminen aloitettiin ja toimintaa sosiaalisessa mediassa tehostettiin.

Kristillinen kasvatusta kuuluu työn keskiöön. Siihen ohjasivat uusi rippikoulusuunnitelma, koulujen opetussuunnitelmat ja varhaiskasvatussuunnitelma.

Lapuan hiippakunnan alueella järjestettiin vuonna 2018 kahdet herätysliikkeiden kesäjuhlat: SRK:n suviseurat Äänekoskella ja Evankelisen Lähetysyhdistyksen (ELY) kesäjuhlat Seinäjoella.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen v. 2018

Hengellisen elämän kehittäminen

Lapuan hiippakunta on kehittänyt seurakuntien jumalanpalveluselämää monimuotoisemmaksi ja yhteisöllisemmäksi. Moniammatilliset teologiset keskustelut ovat vahvistaneet hengellistä ja kristillistä identiteettiä. Hartaus- ja jumalanpalveluselämä on mukana kaikissa hiippakunnan tapahtumissa ja koulutuksissa. Työntekijöitä on kannustettu hoitamaan omaa spiritualiteettiaan. Seurakuntalaisten osuus toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa on ollut painopisteenä johtamisvalmennuksissa sekä erilaisissa koulutuksissa ja tapaamisissa. Seurakunta ei ole vain työntekijöiden vaan sen jäsenten, kastettujen, yhteisö. Tämä ajattelutapa on laajasti hyväksytty lähtökohdaksi, mutta sen toteutuminen käytännössä vaatii vielä paljon työtä.

Missionaarisuuden vahvistaminen

Työ seurakuntalaisuuden vahvistamiseksi on jatkunut erillisen työryhmän johdolla. Hiippakunta ohjaa seurakuntia kehittämään toimintaa "yhteisenä työnä". Tähän liittyy hiippakunnan koulutusajattelun uudistaminen. Koulutuksista saatu palaute on ollut erittäin myönteistä. Palautekyselyjen perusteella koulutusten teemat ovat olleet olennaisia ja toteutustavat tarkoituksenmukaisia.

Ajankohtaisiin kristillistä uskoa ja etiikkaa koskeviin keskusteluihin on osallistuttu tilanteen ja tarpeen mukaan. Peruslähtökohtana on ollut ns. kunnioittava keskustelu. Jäsenyyden vahvistuminen edellyttää, että kirkko kykenee yhdistämään Raamatun sanan, opin, tradition ja aidon kohtaamisen nuorten ja nuorten aikuisten elämän odotuksiin.

Missionaarisuuteen kuuluu verkostoituminen, erilaisten ihmisten ja toimijoiden kohtaaminen. Kaikki tuomiokapitulin työntekijät ovat toimineet eri tavoin verkostoissa, niin kirkollisissa kuin yhteiskunnallisissakin. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa korostaa osaltaan kasteen merkitystä.

Tuomiokapitulin aktiivinen rooli seurakuntien muutosprosesseissa

Tuomiokapitulin rooli seurakuntien muutosprosesseissa on ollut tukeva ja rohkaiseva. Tuomiokapituli ei ole lähtenyt määrätietoisesti muuttamaan seurakuntarakenteita tai luomaan yhteistyörakenteita. Poikkeus on hiippakunnan yhteinen keskusrekisterihanke. Se valmistuneen vuoden 2019 aikana. Muissa yhteistyöhankkeissa, erityisesti lääninrovastien johtamisessa, tuomiokapituli on ollut tukija, ohjaaja ja avustaja. Tällainen toimintatapa vastuuttaa seurakuntia ja luo vahvempaa pohjaa ja halua yhteistoiminnalle. Tuomiokapitulin työote on ollut rakenneuudistuksissa työ- ja perustehtävälähtöinen.

Johtajuuden tukemiseen on käytetty vuonna 2018 paljon resursseja. Johtamisen merkitys korostuu seurakunnissa, kun resurssit vähenevät ja työtä on ajateltava ja tehtävä toisin kuin ennen. Työnohjaajien, työyhteisökonsulttien ja mentorien tarve on ollut ilmeinen. He ovat suuri voimavara tuomiokapitulin työssä. Uusien kouluttaminen on tarpeen.

Tuomiokapitulin oman toiminnan kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön muutoksia

Lapuan hiippakunta on verkostoitumisen ohella terävöittänyt ja monipuolistanut viestintää. Printtaviestinnästä on pääosin luovuttu ja painopiste on siirretty sosiaaliseen mediaan. Siitä on tullut myös työn sisällöllisen viestinnän väline. Muutos on ollut hyvä ja merkittävä.

Tuomiokapituli on panostanut henkilöstön täydennyskoulutukseen ja osaamisen jatkuvaan päivittämiseen. Käyttöön on otettu asianhallintajärjestelmä, ja hallintoprosesseja on tehostettu henkilötyövuosien vähenemisen ja toimenkuvamuutosten vuoksi.

Kirkon kuntokurssit ovat toimineet täysitehoisesti, minkä on osaltaan mahdollistanut Haapaniemen hiippakuntakartanon uusi, helmikuussa 2018 käyttöön otettu majoitusrakennus.

Esityslistan liitteenä on tuomiokapitulin toimintasuunnitelman tuloskortti ja sisäinen arvio tavoitteiden saavuttamisesta.

Esitys	Hiippakuntavaltuusto <ol style="list-style-type: none">1. hyväksyy vuoden 2018 vuosikertomuksen2. toimittaa toimintakertomuksen edelleen kirkolliskokoukselle vahvistamista varten.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti.

8 § Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin tilikausi 2018

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin kehys vuodelle 2018 oli 1.264.256,00 euroa. Kehys on tarkoitettu palkka- ja toimintakuluihin. Toimitiloihin liittyvät kustannukset katetaan erikseen toteutuneen mukaan. Toimitilojen vuokrasopimuksista vastaa Kirkkohallitus.

Kehys on kirkkohallituksen tuomiokapituleille myöntämä määräraha. Lisäksi Tuomiokapituli saa lisätuloja järjestämistään koulutuksista ja jonkin verran kolehdeista.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteerien viran rahoitus muuttui siten, että vuoden 2018 aikana lähetysjärjestöt vastasivat enää 50 %:sta viran kustannuksista. Tuomiokapitulilla on ollut lupa ylittää kehys puuttuvan 50 %:n verran, 32.500,00 eurolla.

Tuomiokapitulin toiminnan osalta budjetoitu kustannustaso ylittyi 12.736,01 euroa. Tämä on kuitenkin selvästi alle hyväksytyyn 32.500,00 euron alijäämän.

Tuomiokapituli on vuodesta 2014 lukien käynyt läpi toiminnan sopeuttamista niukkeneviin resursseihin. Henkilöstöä on vähennetty hallinnosta 40%:a. Vuonna 2018 maksettiin eläköitymisten rytmityksestä johtuen palkkaa päällekkäisille viranhaltijoille. Tämä tilanne jatkuu vielä vuoden 2019 huhtikuuhun, jonka jälkeen tuomiokapitulissa on vaihtunut suuri osa henkilöstöstä eläköitymisten johdosta.

Vuonna 2021 voimaan tuleva keskusrahastomaksun leikkauksen vaikutukset tuomiokapitulin toimintaan ovat tässä vaiheessa epäselvät. Tuomiokapituli on pyrkinyt etupainotteisesti vähentämään kulurakennettaan. Vuoteen 2021 mennessä pystytään vielä tekemään leikkauksia erityisesti toimitilakustannuksien osalta.

Tällä hetkellä tuomiokapitulin kustannuspaikkaa rasittaa vielä Piispankatu 2:den ylläpitokustannukset. Mikäli kiinteistö saadaan myytyä, on sen vaikutus tuomiokapitulin kustannusrakenteeseen huomattava.

Tilikauden tilikohtainen erittely liitteenä.

- Esitys Hiippakuntavaltuusto
1. hyväksyy vuoden 2018 tilikauden tilinpäätöksen
 2. toimittaa sen edelleen kirkolliskokoukselle vahvistamista varten.
- Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

9 § Muut esille otettavat asiat / tiedotusasiat

-Lapuan hiippakuntasäätiön kuulumiset

Päätös Merkittiin tiedoksi.

10 § Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen.